

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **L. J.**, zast. Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Praha 1, Václavské náměstí 21, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Praha 3, Olšanská 2, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 1. 2013, č.j. CPR-13215/ČJ-2012-930310-V237, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2013, č. j. 1 A 19/2013 - 41,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2013, č. j. 1 A 19/2013 - 41, **se zrušuje** a věc **se** tomuto soudu **vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) rozhodnutím č.j. CPR-13215/ČJ-2012-930310-V237 z 11. 3. 2013 zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. města Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort č.j. KRPA-69554/ČJ-2011-000022 z 9. 10. 2012, ve věci uložení správního vyhoštění žalobce se zákazem vstupu na území členských států Evropské unie v délce 1 roku.

Městský soud v Praze rozsudkem z 21. 5. 2013, č. j. 1 A 19/2013 - 41, žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Městský soud shrnul skutkový stav a závěry žalovaného a konstatoval, že žalobci bylo uloženo správní vyhoštění podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o

pobytu. Stěžejní argumentace žalobce směřuje k možnému porušení práva na respektování rodinného či soukromého života. Správní soudy přitom vycházejí z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vztahující se k článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Městský soud poukázal na rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 18. 10. 2006, Ünér proti Nizozemsku, č. 46410/99, body 57-58 a rozsudky ze dne 31. 1. 2006, Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku, stížnost č. 50435/99, bod 39, či ze dne 28. 6. 2011, Nunez proti Norsku, stížnost č. 55597/09, bod 70 a vyložil, že všechna kritéria, která Evropský soud pro lidská práva vytýčil při hodnocení intenzity zásahu do soukromého a rodinného života, je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. Právo vyplývající z článku 8 Úmluvy totiž není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu.

Městský soud připomněl v této souvislosti i rozsudek Evropského soudu pro lidská práva, ve věci Boulthif v. Švýcarsko ze dne 2. 8. 2001, Sbírka rozsudků a rozhodnutí 2001-IX, § 39, 41 a 46, v němž byla uznána důležitost zajištění ochrany rodinného života státních příslušníků Společenství s cílem odstranit překážky výkonu základních svobod zaručených smlouvou. Podle městského soudu je zejména nepochybné, že vyhoštění osoby ze země, kde žijí její blízcí příbuzní, může představovat zásah do práva na respektování rodinného života. Takový zásah je v rozporu s Evropskou úmluvou o lidských právech, pokud nesplňuje požadavky odstavce 2 téhož článku, a sice pokud není „v souladu se zákonem“, nepřihlíží k jednomu nebo více cílům legitimním z pohledu uvedeného odstavce a není nezbytný v demokratické společnosti, tedy odůvodněný naléhavou společenskou potřebou, a zejména přiměřený sledovanému legitimnímu cíli.

Městský soud uvedl, že Soudní dvůr Evropské unie rovněž odkazuje na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, která vyslovuje podmínku přiměřenosti zásahu k sledovanému legitimnímu cíli. Je tak zřejmé, že ve vztahu k přípustným omezením volného pohybu osob z důvodu veřejného pořádku dle čl. 45 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie je základním požadavkem proporcionalita mezi intenzitou omezujícího opatření a důvody pro jeho přijetí. Zasáhnout do rodinného života a práva na volný pohyb v důsledku vyhoštění lze tehdy, pokud dojde k porušení veřejného pořádku. Podle bodu 14 preambule Evropské úmluvy o ochraně lidských práv může pojem veřejného pořádku zahrnovat odsouzení za spáchání závažného trestného činu a vztahuje se například na případy podpory terorismu nebo extremistických postojů.

Městský soud podotkl, že i Nejvyšší správní soud se zabýval v usnesení rozšířeného senátu z 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010 – 151, výkladem pojmu „*veřejný pořádek*“ a vyslovil, že za narušení veřejného pořádku lze považovat jen takové jednání, které představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Za takové nelze považovat obcházení zákona o pobytu cizinců či uzavření nelegálního sňatku s cílem získat trvalý pobyt na území České republiky.

Podle městského soudu je nepochybné, že žalobce má na území České republiky družku a tříměsíční dítě, s nimiž žije ve společné domácnosti, kterou zabezpečovala družka s její rodinou legální prací. Podle městského soudu správní orgány zjistily skutečný stav

pokračování

věci, ověřily pravdivost všech tvrzení žalobce, nicméně nesprávně posoudily závažnost jednání žalobce. K tíži správní orgány přičetly, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany s cílem vyhnout se uloženému správnímu vyhoštění z roku 2007. Podle městského soudu nelze považovat takovou okolnost za přitěžující, neboť se jedná o institut, který každému cizinci poskytuje právní řád České republiky. Protiprávní jednání spočívalo v tom, že žalobce po skončení řízení o udělení mezinárodní ochrany nerespektoval správní vyhoštění a pobýval na území České republiky neoprávněně. Podle názoru soudu správní orgán nesprávně posoudil proporcionalitu mezi intenzitou omezujícího opatření a důvody správní vyhoštění.

Městský soud se neztotožnil ani s tím, že rozhodnutí o správním vyhoštění vydá správní orgán vždy, pokud cizinec svým jednáním naplní znaky skutkové podstaty § 119 zákona o pobytu cizinců, neboť nemá možnost jakékoliv správní úvahy. Městský soud připomněl, že zákon o pobytu cizinců stanoví několik podmínek, kdy správní orgán nesmí uložit správní vyhoštění. Takové rozhodnutí nelze vydat mimo jiné tehdy, byl-li by jeho důsledkem nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince (srov. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Dojde-li správní orgán proto k závěru, že vyhoštění by bylo nepřiměřeným zásahem do práva na respektování soukromého a rodinného života, nemá žádný prostor pro úvahu, jak dále postupovat a je povinen nevydat rozhodnutí o správním vyhoštění. Tato otázka je na úvaze správního orgánu, závazné stanovisko, na které stěžovatel odkázal, slouží jen k posouzení otázky zabránění nuceného vycestování do země původu. Ministerstvo vnitra není oprávněno zabývat se otázkami rodinného a soukromého života či k porušení závazků k ochraně práv dítěte.

K otázce délky zákazu vstupu na území České republiky městský soud uvedl, že se jedná o správní uvážení, u něhož lze posoudit pouze, zda nebyly překročeny jeho meze; podle soudu zde rozhodnutí trpí nedostatečným odůvodněním. Nesprávnou úvahou podle soudu je přičtení řízení o mezinárodní ochraně a navázání partnerského vztahu v době nelegálního pobytu k tíži žalobce. Podle městského soudu nelze bez dalšího učinit závěr, že rodina může žít v jiné zemi, kde budou mít všichni její členové povolení k pobytu za situace, kdy partnerka má na území České republiky celou svou rodinu a žije zde od svých pěti let.

II. Kasační stížnost

Žalovaný správní orgán (dále též jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku kasační stížnost z důvodů podle §103 odst. 1 písm. a) a písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.

Podle stěžovatele se správní soud zabýval přiměřeností správního rozhodnutí v intencích judikatury Evropského soudu pro lidská práva v kontextu konkrétně zveřejněných rozsudků, taková argumentace je však na daný případ neaplikovatelná, neboť cizinec nebyl a není občanem Evropské unie či jeho rodinným příslušníkem, na které by bylo možno vztáhnout zvýšenou ochranu poskytovanou právem Evropské unie. Stěžovatel podotkl, že žalobce byl posuzován jako tzv. občan třetí země, v tomto duchu byla posuzována přiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění. Odůvodnění soudu na projednávaný případ nedopadá a rozsudek městského soudu je podle stěžovatele proto nepřezkoumatelný.

Stěžovatel podotkl, že posuzování skutečnosti, zda cizinec svým protiprávním jednáním naplnil znaky závažného narušení veřejného pořádku, nebylo předmětem vedeného řízení, neboť to bylo zahájeno i vedeno pro podezření z naplnění díkce ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců. Ani toto hodnocení soudu dle stěžovatele na projednávaný případ nedopadá a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2013, č. j. 1A 19/2013 – 41 je proto opět zatížen nepřezkoumatelností.

Stěžovatel rovněž namítl, že městský soud při hodnocení proporcionality rozhodnutí o správním vyhoštění nesprávně konstatoval, že cizinci byla k tíži neoprávněně přičtena skutečnost, že požádal o udělení mezinárodní ochrany s cílem vyhnout se uloženému správnímu vyhoštění z roku 2007, stěžovatel uvedl, že takový závěr rozhodnutí z 23. 1. 2013, č.j. CPR-13215/ČJ-2012-930310-V237 neobsahuje. Žalobci byla k tíži přičtena skutečnost, že i po skončení řízení o udělení mezinárodní ochrany v protiprávním jednání pokračoval, když zcela ignoroval povinnost deklarovanou § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel je tak toho názoru, že závěr správního soudu nemá oporu ve spisu a konstatování o nesprávnosti závěrů správních orgánů postrádá reálný základ.

Stěžovatel rovněž uvedl, že není na správním orgánu, zda rozhodnutí o vyhoštění vydá či nikoli, neboť budou-li naplněny podmínky § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, je jediným liberačním důvodem nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života. Zákon o pobytu cizinců v těchto případech nezná mírnější postup – např. bloková pokuta za přestupek dle § 156 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců je ukládána souběžně s rozhodnutím o správním vyhoštění a je trestem za porušení zákona – ustanovení § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel má za to, že městský soud nevycházel z konkrétního projednávaného případu, ale pouze šablonovitě převzal odůvodnění z jiných případů správního vyhoštění, s nimiž se setkal.

Stěžovatel je dále toho názoru, že ministerstvo vnitra je podle § 120a odst. 1 ve spojení s § 1 odst. 1 zákona o pobytu cizinců dotčeným orgánem, který pro potřeby stěžovatele při rozhodování o správním vyhoštění podle §§ 119 a 120 posuzuje, zda je možné vycestování cizince na základě takového rozhodnutí. Stěžovatel připomněl, že jedním z posuzovaných důvodů je možnost, že by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Případná hrozba porušení mezinárodních závazků však nikterak nesouvisí s hodnocením přiměřenosti rozhodnutí, jak má být dle rozsudku městského soudu předestíráno, zvláště když jsou jednotlivá kritéria přiměřenosti příkladmo definována v ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců. Pokud se tedy ministerstvo vnitra nad rámec požadovaného posouzení, zda je vycestování cizince možné, vyjádřilo k případné přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění, nemůže mít taková skutečnost na zákonnost rozhodnutí ve věci samé vliv, neboť o této přiměřenosti rozhodnutí si správní orgány činí úsudek samy. Závaznost stanoviska ministerstva vnitra je rovněž podstatná pouze v hodnocení důvodů znemožňujících vycestování cizince. Jakékoliv konstatování ministerstva vnitra tak nemohou způsobit nezákonnost rozhodnutí ve věci samé, pokud stěžovatel tyto závěry nepřijal za vlastní. V projednávané věci se tak nestalo.

pokračování

Stěžovatel rovněž nesouhlasil názorem soudu, že odůvodnění délky stanovené doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, bylo nedostatečné. Stěžovatel připomenul, že na základě spisového materiálu uvedený závěr doplnil a jsou zde podchyceny všechny důležité aspekty, které mohou mít vliv na délku stanovené doby. Stěžovatel nesouhlasí ani s tím, že žalobci byla přičtena skutečnost, že podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, takový závěr totiž rozhodnutí z 23. 1. 2013, č.j. CPR – 13215/ČJ-2012-930310-V237 neobsahuje.

Stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku, Nejvyšší správní soud tento návrh zamítl usnesením ze 17. 7. 2013, č. j. 3 As 74/2013 – 30.

Žalobce se s rozsudkem městského soudu ztotožnil; ve vyjádření ke kasační stížnosti s odkazem na § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců připomněl, že rozhodnutí o správním vyhoštění nelze vydat, jestliže by jeho důsledkem byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince, v jeho případě vydané rozhodnutí nepřiměřený zásah znamenalo. Žalobce pobývá na území České republiky od roku 2007, žije zde ve společné domácnosti s dlouhodobou družkou a společným nezletilým dítětem, kterému v době vydání napadeného rozhodnutí byly 3 měsíce. Družka je integrována do majoritní společnosti, stejně jako společné nezletilé dítě má přiznaný trvalý pobyt, plynně komunikuje v českém jazyce a v České republice pobývá déle než 17 let a nabude občanství České republiky. Vyhoštění otce dítěte a druha by tak znamenalo radikální zásah do rodinného života žalobce i jeho příbuzných, neboť i manželka a novorozené dítě by museli vycestovat do Číny, kde již po takové době (17 let) rodina nemá žádné sociální, rodinné ani materiální zázemí. Vzhledem k povaze skutku – pobyt s cestovním dokladem bez víza po relativně krátkou dobu je žalobce toho názoru, že by takové jednání mělo být postiženo mírněji, např. blokovou pokutou za spáchaný přestupek.

Žalobce opětovně poukázal na povinnost ochrany rodinného a soukromého života podle článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, nárok dětství na zvláštní péči a pomoc dle Úmluvy o právech dítěte. Žalobce zvláště připomněl zákaz oddělení dítěte od jeho rodičů, nestanoví-li soud, že je to v zájmu tohoto dítěte. Zájem České republiky dodržovat mezinárodní smlouvy převažuje podle žalobce nad zájmem České republiky na ukončení pobytu cizince. Žalobce též odkázal na rozhodnutí správních soudů (zejména Městského soudu v Praze a Nejvyššího správního soudu), které se zabývaly otázkou ochrany soukromého a rodinného života, i ochranou zájmů dítěte. Žalobce poukázal na východiska Listiny základních práv Evropské unie, které jako ústřední prvek chrání nejlepší zájem dítěte. Žalobce vytýká napadenému rozhodnutí, že uvedené teze zcela pominul a jde proti nim, podle žalobce jde rozhodnutí proti právnímu názoru správních soudů. Žalobce je toho názoru, že rozhodnutí o správním vyhoštění by bylo nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života všech rodinných příslušníků nejen vzhledem k pevným sociálním a rodinným vazbám k území České republiky a v souvislosti s intenzitou tvrzeného porušení právních předpisů. Žalobce zvlášť zdůraznil ten názor, že žalovaný postupoval nezákonně, pokud explicitně argumentuje, že mu platná právní úprava neukládá povinnost hodnotit dopad do rodinného života ostatních účastníků řízení, ale pouze žalobce; to je dle žalobce v rozporu s mezinárodněprávními závazky České republiky i s ústavním pořádkem České republiky, žalobce s argumenty odkázal blíže na bod 37 rozsudku Nejvyššího správního soudu z 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012.

Žalobce poukázal na to, že společné dítě se narodilo 3 měsíce před napadeným rozhodnutím, družka žalobce o dítě pečuje a nemohla by s nezletilým ani cestovat. V případě vynuceného odjezdu by se tak družka s nezletilým ocitla v České republice zcela bezprizorní a odkázána na sociální systém České republiky. Žalobce se neztotožnil ani s názorem stěžovatele, že by žalobce byl zátěží pro rodinu a nikoliv pomocí. Žalobce poukázal na to svůj přínos v rodině při péči o dítě a rovněž na alternativní legitimní způsoby pobytu na území po zastavení řízení o vyhoštění. Podle žalobce správní orgán uložením správního vyhoštění přecenil intenzitu jednáním účastníka ohroženého veřejného zájmu – jedná se o porušení zákona nejnížší intenzity, jde o relativně krátkou dobu trvání tohoto porušení, rodinná situace neumožňuje vzájemné odloučení rodiny, tak alternativu následování družky a nezletilého dítěte do země původu.

Žalobce se ztotožnil s názorem správního soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí o zákazu vstupu na území po dobu jednoho roku. Pokud lze podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb. uložit tento zákaz v rozmezí 0-3 roky, absentuje podle žalobce v odůvodnění rozhodnutí úvaha, proč bylo uloženo správní vyhoštění právě ve výši jednoho roku. Podle žalobce je rozhodnutí žalovaného v rozporu s §2 odst. 4 správního řádu. Žalobce poukázal na rozhodnutí č. j. CPR-7831/ČJ-2012-CPR-V243 z 24. 9. 2012, kdy bylo rozhodnutí o správním vyhoštění v podstatě za identických podmínek zrušeno a navíc správní rozhodnutí též zastaveno z důvodu nepřiměřeného dopadu do rodinného života cizince.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Stěžovatel kasační stížností uplatnil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů. Některé námitky stěžovatel přitom částečně k těmto důvodům podřadil, zbývající podřadil Nejvyšší správní soud podle jejich obsahu.

Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost vázán jejími důvody a důvody, ke kterým je povinen přihlížet ex offio (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); shledal přitom, že kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatel nejprve namítl, že důvody rozsudku jsou nepřiléhavé, pokud se týkají argumentace městského soudu právem Evropské unie a výkladem o posouzení střetu soukromého zájmu cizince a veřejného pořádku.

Nejvyšší správní soud shledal, že Městský soud v Praze v odůvodnění srozumitelně poukázal na to, že zájem České republiky na vyhoštění žalobce nepochybně naráží na soukromý a rodinný život cizince. Městský soud v Praze příznačně odkázal na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, který svou rozhodovací praxí stanovil několik kritérií, na základě kterých lze takový střet dvou legitimních zájmů (soukromého a veřejného) posoudit. Pokud přitom městský soud poukázal na to, že i volný pohyb osob v rámci Evropské unie může být omezen z důvodu veřejného pořádku, šlo podle názoru Nejvyššího správního soudu o přiblížení shodného přístupu Soudního dvora Evropské unie (jenž je v souladu s Evropským soudem pro lidská práva), který znamená, že jeden

pokračování

zájem hodný ochrany může být omezen protichůdným a dle konkrétních okolností převažujícím zájmem. Nejvyšší správní soud se proto neztotožnil s námitkou stěžovatele, že by taková argumentace na věc žalobce, který není občanem Evropské unie, byla neaplikovatelná.

Z rozsudku je dále srozumitelný názor městského soudu, že zásah do práva na rodinný a soukromý život cizince může odůvodnit vážné narušení veřejného pořádku. Městský soud současně na základě demonstrativního výčtu vyložil, že zpravidla takovým narušením veřejného pořádku zpravidla nemůže být obcházení nebo porušení cizineckého zákona. Městský soud tedy podle názoru Nejvyššího správního soudu správně posoudil žalobcovo jednání jako podřaditelné pojmu možné narušení veřejného pořádku. Při nesporné skutečnosti, že žalobci bylo uloženo správní vyhoštění za pobyt na území České republiky bez platného oprávnění k pobytu (tzn. za porušení zákonné povinnosti podle zákona o pobytu cizinců) a žalobce nespáchal žádný závažný trestný čin je však zřejmé, že na případ žalobce nelze bezprostředně aplikovat kritéria narušení veřejného pořádku takové intenzity, aby bez dalšího převážily zájem žalobce na ochranu soukromého a rodinného života.

Z uvedeného vyplývá, že úvahy soudu jsou dostatečně srozumitelné, Nejvyšší správní soud shledal, jak městský soud o těchto otázkách uvažil, a proto Nejvyšší správní soud namítané nepřezkoumatelnosti nepřisvědčil; rozsudek městského soudu v této části zcela obстоjí. Kasační námitky jsou nedůvodné.

Jinak uvažil Nejvyšší správní soud, pokud šlo o následující námitky vůči rozsudku Městského soudu v Praze.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil s námitkou, že žalované rozhodnutí neobsahuje žádnou úvahu stěžovatele týkající se přičtení významu řízení o mezinárodní ochraně k tíži žalobce. Stěžovatel se v rozhodnutí vyjádřil pouze tolik, že ačkoliv byl žalobce oprávněn k pobytu na území České republiky z titulu řízení o mezinárodní ochraně, i přesto bylo jeho povinností mít platné vízum, kterým však nedisponoval, a proto i v období řízení od 3. 12. 2008 do 29. 1. 2009 (tj. 1 měsíc a 26 dnů) na území pobýval bez platného víza, čímž se ještě více prodloužila doba pobytu bez víza na území České republiky. Stěžovatel rovněž v odůvodnění krátce zmínil, že se žalobce všemi možnými prostředky snažil vyhnout správnímu vyhoštění, ovšem ani z tohoto konstatování nelze dát zapravdu městskému soudu, že by stěžovatel v této souvislosti přičetl žalobci k tíži např. vedení řízení o udělení mezinárodní ochrany. Vzhledem k tomu, že městský soud v této části při posuzování proporcionality dotčených zájmů o žalovaném rozhodnutí uvažil nesprávně, Nejvyšší správní soud uzavírá, že námitka je důvodná.

Nejvyšší správní soud vycházející z citované normy („policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států až na 3 roky, pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu“) je téhož názoru, jako stěžovatel, že pokud dojde k naplnění skutkové podstaty podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců, nelze obecně rozhodnout mírněji, než o správním vyhoštění cizince. Je totiž

zřejmé, že za jednání cizince podle citovaného ustanovení nezná zákon mírnější opatření než uložení správního vyhoštění. Okolnosti případu lze promítnout v rámci uložení rozsahu doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie.

Nesporným limitem uvedeného postupu, na který ve shodě poukazují stěžovatel, žalobce i městský soud, je však § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, který zapovídá vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, pokud by jeho důsledkem byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince. Nejvyšší správní soud dodává, že dalším průlomem do situace již vyhoštěného cizince je i možnost odstranění tvrdosti správního vyhoštění podle § 122 zákona o pobytu cizinců.

Identickými argumenty tvrzeného zásahu do soukromého a rodinného života cizince je oprávněno se zabývat též ministerstvo vnitra v rámci hodnocení možnosti vycestování cizince pro naříkaný rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Jedním z těchto závazků je, jak poukázal stěžovatel, též ochrana rodinného a soukromého života podle článku 8 Evropské úmluvy o lidských právech, na též základě obdobně může ministerstvo hodnotit též možné porušení závazků vyplývajících z Úmluvy o právech dítěte. Tomuto závaznému stanovisku však § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců přiznává hodnotu podkladu pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění k otázce, zda vycestování cizince je možné. Je to však stěžovatel, který je povinen sám posoudit (a své úvahy přesvědčivě odůvodnit), zda podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců správní vyhoštění zasáhne do soukromého nebo rodinného života cizince, neboť právě jemu svěřuje zákon pravomoc rozhodnutí o správním vyhoštění cizince vydat, jakož jej za zákonem předvídaných okolností nevydat.

Stejného názoru je ostatně i Městský soud v Praze, který v rozsudku připomněl, že posouzení otázky přípustnosti zásahu do rodinného a soukromého života cizince je na posouzení správního orgánu, který o vyhoštění rozhoduje. Sám městský soud přitom v rozsudku nabídl kritéria posouzení proporcionality zásahu do soukromého a rodinného života žalobce vůči veřejnému zájmu. Městský soud se ovšem za těchto jím vyslovených východisek – přestože žalobce opakovaně a obsáhle brojí proti zásahu do soukromého a rodinného života a stěžovatel se v žalovaném rozhodnutí věnoval úvahám o tomto posouzení i o důvodech správního vyhoštění - omezil v podstatě na strohé konstatování, že stěžovatel nesprávně posoudil proporcionalitu mezi intenzitou omezujícího opatření a důvody pro udělení správního vyhoštění, aniž by k žalobním námitkám takto přezkoumal rozhodnutí stěžovatele.

Nejvyšší správní soud ze žalovaného rozhodnutí zjistil následující úvahy stěžovatele o možných důsledcích správního vyhoštění do zájmů žalobce:

Stěžovatel v rozhodnutí shrnul žalobcův pobytový příběh, který Nejvyšší správní soud pro stručnost rekapituluje jen následovně - žalobce přicestoval do České republiky 25. 10. 2007 s pozměněným cestovním dokladem Bolívie č. 7133669, byl vyloučen z přepravy, před odletem letadla projevil úmysl žádat o mezinárodní ochranu, bylo mu uloženo správní vyhoštění, po skončení řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobce z České republiky přes uložené správní vyhoštění nevycestoval a takto na území setrval až do

pokračování

zajištění dne 23. 10. 2011, pročež s ním bylo zahájeno další řízení o správním vyhoštění. Stěžovatel v této souvislosti vyčíslil délku pobytu cizince na území, přičemž shledal, že v souladu se zákonem byl tento pobyt pouze v rozsahu jedné třetiny. Stěžovatel hodnotil věk a zdravotní stav žalobce a je toho názoru, že ve věku 24 let (ke dni rozhodnutí) se žalobce může zařadit do zdravotního procesu za současné integrace do společnosti jiné země včetně země původu. Stěžovatel dále hodnotil ekonomické, kulturní a společenské poměry žalobce, u nichž nedovodil žádný významný zásah v důsledku uloženího správního vyhoštění.

Rodinnou situaci žalobce hodnotil stěžovatel jak ve vztahu k pokrevnímu příbuzenstvu, kdy shledal, že téměř celá žalobce rodina žije v zemi původu, tak i v tom ohledu, že žalobce má na území České republiky přítelkyni a novorozené dítě. Stěžovatel poukázal na nevyhnutelnost uložení správního vyhoštění a jeho důsledků do rodinného a soukromého života, kterého si měl být žalobce i v této situaci vědom. Stěžovatel si byl vědom, že k narušení těchto vazeb žalobce sice dojde, nepůjde však o odloučení dlouhodobé.

Stěžovatel si tedy na jedné straně byl vědom existence zásahu do soukromého a rodinného života, na straně druhé dospěl k závěru, že tento zásah dosáhne pouze intenzity, kterou předpokládá zákon o pobytu cizinců, proto neupustil od vydání správního rozhodnutí. Stěžovatel srozumitelně vyložil, že rozhodnutím bude dosažena rovnováha mezi zájmem státu na ochraně veřejné bezpečnosti a ochraně veřejného pořádku a na straně druhé zájmem cizince na ochraně soukromého a rodinného života.

Nejvyšší správní soud závěry stěžovatele sdílí. Intenzita porušení zákonných povinností cizince byla zesílena jednak opakovaným porušením povinnosti disponovat pobytovým vízem, jednak rezignací cizince na plnění povinnosti vycestovat z území na základě dřívějšího rozhodnutí o správním vyhoštění. Stěžovatel zřetelně osobní zájmy cizince přesto zohlednil, když za situace, kdy žalobci uložil správní vyhoštění, stanovil dobu zákazu vstupu na území členských států Evropské unie v délce jednoho roku, přestože pravidelně za takové porušení zákona o pobytu cizinců stanovuje dobu delší. Rovněž podle názoru Nejvyššího správního soudu rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele v případě žalobce plně odráží zájem České republiky na sankcionování opakovaného porušení zákona o pobytu cizinců a současně v těchto mezích chrání rodinný a soukromý zájem žalobce, když nepříznivý zásah omezuje na kratší období oproti srovnatelným případům.

Nejvyšší správní soud má za to, že oproti uvedenému úvahy městského soudu v rozsudku mají víceméně obecné kontury a nezohledňují zcela skutkový stav věci.

Nejvyšší správní soud se proto ztotožnil též s námitkou stěžovatele o nedostatečném odůvodnění v té části rozhodnutí, v níž se stěžovatel zabýval úvahami o délce doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Stěžovatel v rozhodnutí připomenul, že maximální délka opatření je 3 roky. Stěžovatel ovšem srozumitelně vyložil, že v projednávaném případě z důvodu vyváženosti, vzhledem k vztahu žalobce k druhé účastníci řízení (družky žalobce), jejíž rodina disponuje trvalým pobytem, a nezletilé (dcery), byla délka tohoto opatření stanovena při spodní

hranici zákonného rozmezí. Bez tohoto zohlednění by v souladu s rozhodovací praxí stěžovatel uložil žalobci zákaz na 2 roky za to, že na území pobýval bez víza vědomě po dobu cca 3 let. Stěžovatel však též uvážil, že k ukončení tohoto stavu nedošlo z vůle žalobce, ale zjištěním policie, a bylo možné důvodně se tedy domnívat, že by cizinec v tomto jednání pokračoval i nadále. Hodnotil též míru, s jakou žalobce vědomě nerespektoval ustanovení právního řádu o pobytu cizinců. V závěru rovněž stěžovatel konstatoval, že svým postojem k pobytovému statusu žalobce vystavil do nelehké situace též družku a nezletilou dceru, znovu však zdůraznil, že právě s ohledem na to uložil dobu, po kterou není možnost vstupu na území členských států Evropské unie na 1 rok. Nejvyšší správní soud je proto toho názoru, že odůvodnění žalovaného rozhodnutí v této části není nedostatečné, zahrnuje hodnocení zjištěných skutečností a dává jednoznačnou odpověď k úvahám, na základě kterých stěžovatel rozhodl o uložení omezujícího opatření právě v této délce.

Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud se s rozsudkem městského soudu neztotožnil, shledal kasační stížnost důvodnou, a proto rozsudek městského soudu zrušil a vrátil tomuto soudu věc k dalšímu řízení. V dalším řízení je Městský soud v Praze vázán výše vyloženým právním názorem Nejvyššího správního soudu, tedy tím, že napadené rozhodnutí žalovaného je zákonné.

IV. Náklady řízení

Městský soud v Praze v novém rozhodnutí rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 18. června 2014

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu